

Damp under Istanbul

Gyngende: Betragter man de mange billeder, som kunstnere gennem tiden har skabt af Istanbul, vil man se, at de alle er variationer af det samme motiv: Istanbul set fra Bosporus.

TEKST OG FOTO: MORTEN AAGAARD KROGH, INFO@WUNDERKIND.DK

Det prægtige Dolmabahçe palads (1841-1856), imponerer med en 300 meter lang nyklassicistisk facade med orientalske træk

Bosporus er, hvis ikke Istanbuls hjerte, så årene, som byens liv flyder i. Det er det indtryk man får, når man læser bogen ‘Istanbul: Erindringer om byen’ af Orhan Pamuk, en af Tyrkiets største forfattere. I bogen mindes han, hvordan hans far kunne kende Istanbuls færger fra hinanden alene på lyden, og hvordan den yngre udgave af ham selv gik på opdagelse i Istanbul af søvejen.

‘Det må være den bedste måde at opleve Istanbul på,’ tænkte jeg, da jeg læste Orhan Pamuks bog i forbindelse med en rejse til byen. Ved først-kommende lejlighed vendte jeg derfor tilbage og købte et ‘Istanbul-kart’, fandt en sejlplan og gik ombord på færgen Beyoğlu.

I 1837 kom de første russiske og engelske dampskibe til Istanbul. 16 år senere blev de første dampfærger sat i drift efter et dekret af den ottomanske sultan Abdülmecid den 1. Byens indbyggere døbte dem vapur, som betyder damp. Og damp under byen, det kom der. Færger-

Istanbuls gader byder på mange smagsoplevelser, som for eksempel ristede kastanjer, grillede tarme, muslinger og friskpresset blodappelsinjuice.

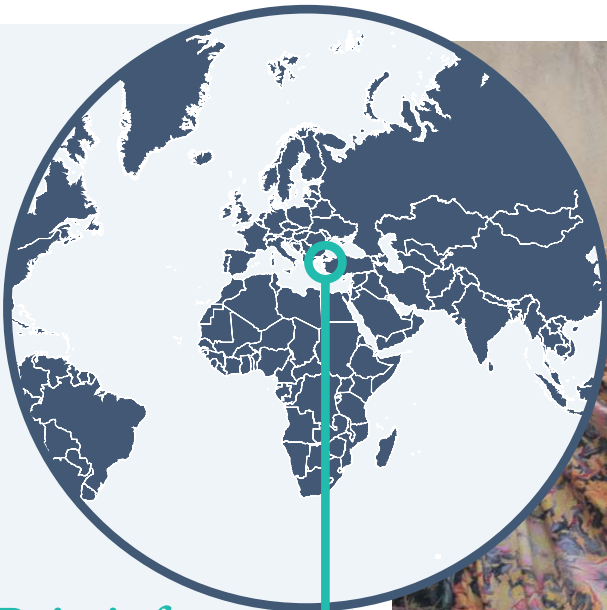
Sinanpaşa er ikke byens smukkeste kvarter, men det er ikke kedeligt – særligt ikke når fodboldklubben Beşiktaş JK spiller kamp.

ne forbandt de små landsbyer og fiskerlejer langs Bosporusstrædet, og hvor de lagde til, spirede handlen, og markedspladser, meydaner, voksede frem. Indtil 1973, da den første bro over Bosporus blev bygget færdig, var færgerne det eneste, der forbandt den asiatiske del af byen med den europæiske.

To kontinenter

Med sine cirka 10 år bag sig er den færge, jeg træder ombord på, en af de nyere. Ikke desto mindre er der noget tidløst over sejlturen, og jeg mindes en scene i James Bond-filmen ‘From Russia With Love’:

Agent 007 netop står på dækket af en af færgerne på Bosporus. En smuk kvinde poserer ved rælingen, bag hende rejser Istanbuls fantastiske skyline sig. Bond fotograferer. Han foregiver at være en turist, der med kameraet forsøger at fastholde et øjeblik, måske en forelskelse. Kameraerne er blevet til telefoner, færgerne sejler ikke længere på damp (den sidste dampfærge var i drift indtil 2003), turisterne er næppe hemmelige agenter, men bortset fra det, så udspiller scenen sig igen og igen, ligesom den har gjort det i mange, mange år.

Rejseinfo:

TRANSPORT:
Flere flyselskaber, blandt andet Turkish Airlines og Pegasus, flyver mellem København og Istanbul. Prisen for en returbillet er cirka 1200 kroner, hvis man køber billetten i god tid.

OPHOLD:
Cihangir er et behageligt kvarter at bo i. Her er roligt og fyldt med gode cafeer og restauranter. Hvis man ønsker en oplevelse med et historisk snit, kan man booke et værelse på Grand Hotel de Londres eller Grand Hotel de Pera, to hoteller fra Orientekspres-sens tid.

BEDSTE REJSETIDS-PUNKT:
Det er oplagt at besøge Istanbul i enten foråret eller efteråret, hvor vejret er meget behageligt. Der kan blive varmt om sommeren og halvkoldt om vinteren, men det er ikke uudholdeligt.

Balat ligger i udkanten af Fatih-distriktet, hvor Erdogan nyder stor støtte. Det er også her, at mange af de syriske flygtninge, der er kommet til Tyrkiet det seneste årti, har bosat sig. Balat-kvarteret skiller sig ud. Det er hipt og godt på vej til at blive gentrificeret. Her mødes modsætningerne.

Fortsat fra side 20

‘Beyoğlu’ er en af de færger, som sejler mellem de to kontinenter, nærmere bestemt Karaköy på den europæiske bred og Kadiköy på den asiatiske bred. Det er også en af de færger, hvor man kan sidde helt ned til vandet. Her sidder jeg så. Bølgerne slår op på skibets skrog en lille meter fra mine fødder, mens kuplerne og minareterne på Hagia Sophia og Den Blå Moske driver forbi.

Rejsen til historiens vendepunkt

Det tager cirka et kvarter at krydse strædet. Ved indsejlingen til havnen venter Haydarpaşa-togstationen, som en monumental hilsen fra jernbanens storhedstid. Sammen med et par hundrede andre passagerer træder jeg fra havnen direkte ind i Kadiköy, som er et af de livligste kvarterer i byen. Alligevel er her en anden ro end i byens europæiske del: Gaderne er mindre, husene lavere, og selv om aftenen, når de smalle gader er ved at flyde over og bordene uden for de mange fiske-restauranter sprudler af liv bevarer kvarteret sit rolige præg.

Yeni Valide moskeens ottekantede fontæne (Shadirvan) imponerer med sine detaljer. Moskeen blev bygget i årene 1708-1710. Den er en af flere seværdige moskeer i Üsküdar.

Istanbul er på tyrkisk kendt som ‘Yde tepili şehir’, som betyder ‘byen med de syv høje’. Men området omkring Bosphorusstrædet er langt mere kuperet end navnet antyder. De syv høje er blot dem, der ligger inden for de gamle bymure. Det bakkede landskab giver Istanbul en bemærkelsesværdig skyline, idet de forreste rækker af huse ikke blokerer udsynet til de bagvedliggende. En af færge-

Der er et virvar af mennesker og handlende i gaderne omkring den store bazar i byens gamle kvarter.

ruterne, hvor man virkelig kan opleve dette syn, er Rumeli Kavagi-Eminönü-linjen, som sejler op langs Bosphorusstrædet europæiske bred. Jeg står på færgen ved Eminönü. Destinationen er ‘Rumeli Hisarı’ – en fæstning der har spillet en stor rolle i verdenshistorien. Den omtrent én time lange sejltur op langs Bosphorus er pragtfuld, og man får som passager nogle pragt-

fulde udsigter til paladser, yali’er og moskeer.

Min plan var at stå af på Arnavutköy og derfra gå til ‘Rumeli Hisarı’, men færgen kysser kun kajen i et øjeblik, og jeg når knap nok at få kameraet fra øjet, før vi sejler videre op langs kysten. Det er held i uheld, viser det sig, for da Rumeli Hisarı træder frem af disen, står det klart, at den imponerende fæstning skal ses fra vandet. Rumeli Hisarı hed tidligere ‘Boğazkesen’ (tyrkisk: stræde-klipper), hvilket forklarer, hvorfor at Sultan Mehmed den 2. fandt det nødvendigt at gøre Rumeli Hisarı færdig før belejringen og den efterfølgende erobring af Konstantinopel i 1453: Fæstningen skulle lukke for søvejen til Konstantinopel, og sikre at ingen kunne komme den byzantinske kejser og de omtrent 7.000 soldater, der forsvarede bymurene, til undsætning.

Et godt sted at gå forkert

Istanbul er overraskelsernes og hemmelighedernes by. Byen serverer ikke altid sine rigdomme på et fad, og sommetider skal man fare vild eller

gå forkert for at finde disse. En formiddag forsøger jeg at finde en negleklipper i kvarteret mellem Galata-tårnet og Det Gyldne Horn. En enorm jerndør vækker min interesse. Den fører ind til markedshallen 'Galata Bedesteni', som er, viser det sig, den første bygning, som osmanerne byggede efter de indtog byen. Der er ingen skilte med forklarende ord, ingen inskription, årstal eller antydninger. Jeg hører om bygningens historie ved at tale med palleløftersælgere og andre handlende.

Balat er ingen undtagelse, når det kommer til overraskelser. Tværtimod. Kvarteret snyder mig fra det øjeblik, jeg træder ind på Leblebiciler sokak og ser rækkerne af vasketøj, som hænger på tørresnore tværs over gaden og ligner noget, der er klippet ud af et turistkatalog fra Italien. Middelhavs-idyllen får dog et twist, da jeg ser, at de mange stykker vasketøj alle ligner den samme smeltede Frisko Zapp is, og det går op for mig, at gaden blot er forklædt. Jeg nyder nu stadig at gå rundt i gaden, som nu minder mig om en kulisser i en tyrkisk genindspilning af Lady og Vagabonden.

Rumeli Hisari er bygget på den smalleste del af Bosphorusstrædet, hvor fæstningen sammen med Anadolu Hisari, som ligger på den anden side, gjorde ottomanerne i stand til at kontrollere søfarten på strædet. Det blev bygget på kun fire måneder og 16 dage.

RUNDT I EUROPA

Med dansk rejseleder

Sort katalog
Bestil på
riisrejser.dk

Storbyferie

WIEN

Wien har det hele og kan det hele. Her findes smukke bygninger, flotte parker, hyggelige cafeer og et rigt kulturliv. Fly fra Kastrup, transfer, godt hotel m. morgenmad, spændende udflugter og dansk rejseleder er inkluderet. Rejs 2/5, 26/6, 14/8, 28/8, 25/9 el. 16/10.

5 dage. Fra kr. 5.295,-

ROM M. POMPEI

Dejlig storbyrejse med spændende udflugter til Roms mange seværdigheder, bl.a. Colosseum, Peterskirken og Pompei. Fly fra Kastrup, transfer, dansk og lokal rejseleder, udflugter og meget centralt hotel m. morgenmad er inkluderet. Rejs 3/4, 3/5, 6/9 el. 4/10.

7 dage. Fra kr. 7.595,-

Sol & varme i Italien

GARDASØEN

Skøn ferie i Garda ved den dejlige, lune Gardasø. Her er alt til en afslappende ferie: klart vand, behageligt klima og hyggelig atmosfære. Fly fra Kastrup, transfer, hotel med pool, halvpension, udflugter og dansk rejseleder er inkluderet. Rejs 13/5, 17/6, 15/7, 26/8 el. 16/9.

8 dage. Fra kr. 7.595,-

TOSCANA

Flot oplevelsesrejse til det skønne, lune Toscana med olivenlunde, pinjer, laurbærtræer, cypresser og vinmarker. Fly fra Kastrup, transfer, hotel med halvpension, spændende udflugter og dansk rejseleder er inkluderet. Rejs 20/5, 4/7, 18/7 el. 5/9.

8 dage. Fra kr. 7.595,-

Flotte rundrejser

ANDALUSIEN

Flot rundrejse i Andalusien blandt nogle af verdens smukkeste byer og historiske seværdigheder. Desuden tid til afslapning på Solkysten. Fly fra Kastrup, rundrejse med dansk rejseleder og ****hoteller med halvpension er inkluderet. Rejs 13/4, 18/5, 21/9, 12/10.

8 dage. Fra kr. 6.995,-

NORDKAP

Når du står på Nordkapklippen kl. 23.59 og betragter midnatssolen eller Lofotens enestående naturscenerie en tidlig morgen, forstår du, hvorfor denne smukke rejse med bus op gennem Norge og fly hjem fra Alta og er noget helt specielt. Rejs 13/6 el. 23/6 (omvendt rejsepl.).

11 dage. Fra kr. 16.595,-

riis rejser

Også lørdag
og søndag

Tlf. 70 11 47 11 • www.riisrejser.dk
GODT REJSESELSKAB